

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

Tractatus I. Prooemialis De Principiis communibus Doctrinae Moralis,
Conscientia, Actu Humano, Et Peccato In Genere

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1713

Sectio II. Peccatum ex consuetudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59488](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59488)

num erit. Lege S. Thomam. I. 2. q. 76. 77. 78. B.
Bonaven. in 4. d. 22. art. 2. q. 3.

S E C T I O II.

Peccatum ex consuetudine.

S U M M A R I U M.

51. Peccatum ex consuetudine explicatur.
52. Scilicet consuetudinem contrahens peccandi in materia aliâs mortali, dupliciter peccat mortaliter.
53. Et sub mortali operam dare tenetur, ut eam deponat.
54. Ac illam etiam in Confessione fateri tenetur.
55. Si verò adhibito conatu eam deponere non potuerit, actus ex ea naturali quasi impetu erumpentes ad peccatum imputari non possunt.

51 **D**icitur, quod vi habitûs per frequentatos actus acquisiti, quasi naturali impetu, & omnino indeliberatè committitur. Ut sunt jam toto orbe communissima peccata blasphemandi, pejerandi, detrahendi, mentiendi, &c. addunt aliqui non malè consuetudinem delectandi morosè in venereis; quando nimirum quis toties consentiendo voluntariè in eas delectationes, jam ita habitum induit, ut quacunque data occasione, nihil amplius deliberando, quasi naturaliter admittat. Cæterùm ejusmodi actus peccaminosos, ex naturali impetu inveteratæ consuetudinis, atque omnino indeliberatè factos, formaliter peccata non esse, neque formales blasphemias, perjuriam, detractationes, &c. censeri posse, constat apud omnes, & notat etiam Scotus in 3. d. 39. Solum ergo explicandum est, qualiter peccata sunt in sua causa, scilicet ipsa consuetudine contracta, & non deposita. Ex communi doctrina apud Sum-

Sanchez lib. 3. Moral. c. 5. n. 28. Laym.
I. tract. 2. c. 3. n. 6. breviter sic accipe.

I.

Cienter, & voluntariè frequentatis actibus
contrahens consuetudinem peccandi : v. g.
qui deliberatè frequentat blasphemias, simul ad-
terrens sensim sibi consuetudinem blasphemandi
generari, graviter, & dupliciter peccat morta-
ter. I. Ipsa actuali blasphemia, vel simili pec-
cato voluntariè ponendo causam secuturis blas-
phemiis, vel similibus malis. Licèt enim se-
cundum blasphemiam ex consuetudine vel habitu con-
tracto formaliter peccata non sint, ob defectum
voluntarii, si omninò indeliberatè, & naturali
quasi impetu fiant, ipsa tamen voluntas ponendè
causam, scilicet consuetudinem per fre-
quentatos actus, sufficienter voluntaria fuit, ideo-
que duplicatam sortitur malitiam, & ab actu deli-
beratè frequentato, & à prævisis secuturis actibus
indirectè saltem volitis, etsi materialiter tantum
malis. Rationem pete ex dictis *cap. preced. de*
delectatione, & desiderio rei materialiter tantum
male num. 31. atque hinc porrò.

II.

Ille, qui voluntariè ita contraxit consuetudi-
nem peccandi, blasphemandi, pejerandi, &c.
tenetur sub peccato mortali operam dare, ut eam
consuetudinem vincat, atque deponat. Quia
advertens quis suam pravam consuetudinem blas-
phemandi, & quantum potest deponere non co-
nstat, censetur eam velle, & approbare; & conse-
quenter

M m a quèn=

quenter etiã indirectè censèbitur velle ipsas blasphemias ex illà consuetudine factas: ideòq; peccat formaliter, & manet in continuo statu peccati mortalis omissionis; atque ipsæ blasphemias sic factæ adhuc ei in peccatum imputantur, tanquam indirectè voluntariæ in sua causa, mala scilicet consuetudine voluntariè non ablata: & graves deordinationes contra virtutem Religionis, & cultûs divini, ea ratione, quâ *supra c. 2. sect. 3. a n. 23.* de voluntario indirecto dictum est. Et hinc ulterius.

III.

§4 **I**lle, qui voluntariè contraxit consuetudinem peccandi, blasphemandi, pejerandi, &c. imprimis non satisfacit in Confessione, si dicat, se toties, *trigesies centies*, deliberatè blasphemasse, &c. sed dicere etiam debet, se ita continuo frequentasse blasphemias deliberatè, ut jam consuetudinem sibi blasphemandi quasi naturalem induxerit, ob rationem jam supra dict. n. § 2. Deinde, plerumque non sufficit, talem hominem dolere de præteritis peccatis, blasphemis, perjuriis &c. atq; firmum abstinendi propositum concipere; sed requiritur propositum ita efficax, quod se extendat etiam ad propinquas occasiones, & pericula blasphemandi, vel pejerandi cavenda, & tollenda, quatenus fieri potest sine magno incommodo: uti cum *Sayro, Valentia, & aliis* optimè notat *Layman cit. num. 6. ante fin.* Unde & Confessarius quoque talem compellere potest, & debet ad fugiendû lusus, potationes, & similia, quibus blasphem

phemandi vel pejerandi consuetudinem exercet, atque confirmat: non item ad deserendam mercatoriam, officium militare, aurigandi, vel similia, quæ sine gravi suo incommodo deserere non possunt. Vide *Sanch. l. c.*

IV.

Denique postquam poenitens pravam consuetudinem ita blasphemandi, pejerandi, &c. efficaci proposito retractavit, debitumque conatum eam deponendi, atque cautelam adhibuit, tunc consequentes blasphemiae, &c. ex vi ejusdem consuetudinis, inculpabiliter contra voluntatem, & conatum tuum remanentis, quasi naturali ac necessario impetu erumpentes, nullo modo amplius ad peccatum imputari poterunt: quia tunc non sunt amplius ullo modo voluntariae, neque in se directe, ut supponitur: neque indirecte in sua causa, scilicet consuetudine, etiamsi voluntarie contracta, jam tamen voluntarie, & efficaciter retractata, ut amplius voluntaria censeri non possunt.

S E C T I O III.

Peccatum ex contemptu.

S U M M A R I U M.

16. Quid sit peccatum ex contemptu.
17. Transgressio cujuscunque legis, in quavis materia, etiam minima, est peccatum mortale;
18. Et speciale formalis inobedientie.
19. Et fiat ex contemptu, non item ex contemptu tantum.
20. Ex contemptu scilicet formali (quo contemnitur lex, vel Superior ut talis)
21. Et injusto.

M m 3

2. Quod